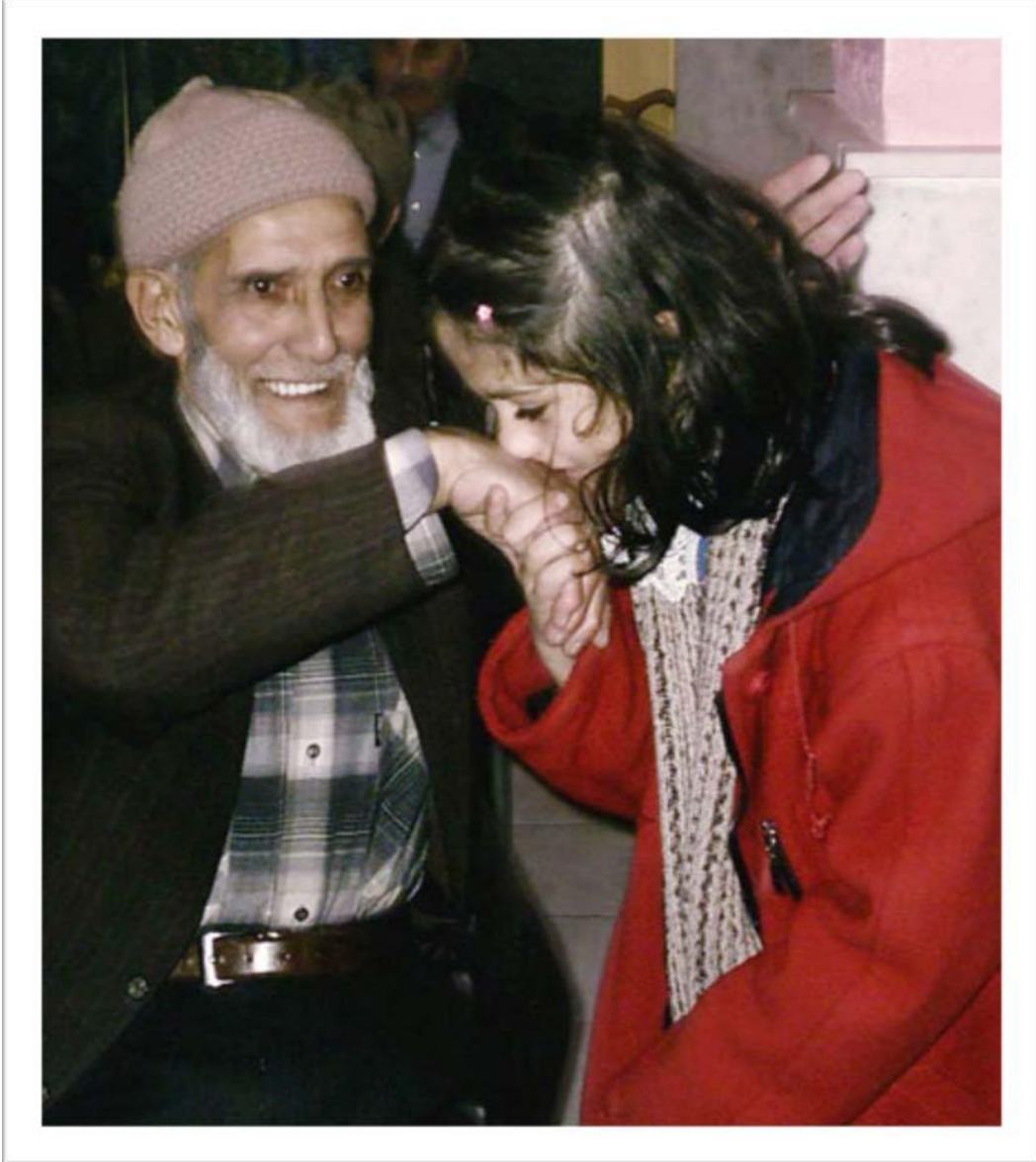

SAYGI

Ay boyunca işlenecek değerle ilgili, öğrencilerin bireysel veya grup oluşturarak sınıf öğretmenlerinin rehberliğinde çalışmalar yapmaları, okul ve sınıf panolarını ayın değeriyle ilgili resim, şiir, karikatür vb. yazı ve görsellerle doldurmaları sağlanır.

A. PANOLARA ASILACAK DÖKÜMANLAR

Saygı: İnsanın kendi kişiliği ile başkalarının kişiliği arasındaki sınırı bilip o sınırı aşmaması, kendi aleyhine dahi olsa başkasının hakkına, hukukuna özen göstermesidir. [1]

A. 1. Ayın Sorusu

Başkalarına saygı duyuyoruz. Ya kendimize?

A. 2. Özlü Sözler

“Herkes insanlığı değiştirmeyi düşünür. Ama önce kendini değiştirmeyi düşünmez.” (Tolstoy)

“Bir mum diğer mumu tutuşturmakla ışıktan hiçbir şey kaybetmez.” (Mevlana)

“İnsanları sevmek onların hakkına saygı duymakla gerçekleşir.”

“Kendisine saygısı olmayanın başkasına saygısı olmaz.”

“Saygı görmek istiyorsan, saygıdeğer ol.” [2]

B. SINIF İÇİ ETKİNLİKLER

B.1. DERSTE İŞLENEBİLECEK ÖRNEKLER

Okuma Metni (Terzi)

Bir bilgeye sormuşlar: "Efendim, dünyada en çok kimi seversiniz? "Terzimi severim," diye cevap vermiş. Soruyu soranlar şaşırılmışlar: "Aman üstad, dünyada sevecek o kadar çok kimse varken terzi de kim oluyor? O da nereden çıktı? Neden terzi?" Bilge, bu soruya da şöyle cevap vermiş: "Dostlarım, evet ben terzimi severim. Çünkü ona her gittiğimde, benim ölçümü yeniden alır. Ama ötekiler öyle değildir. Bir kez benim hakkımda karar verirler, ölünceye kadar da, beni hep aynı gözle görürler. [3]

Okuma Metni (Bin Aynalı Tapınak)

Hindistan'da yüksek bir dağın doruğuna yapılmış "BİN AYNALI TAPINAK" adlı görkemli bir tapınak vardı. Günlerden bir gün bir köpek dağa tırmandı, tapınağın merdivenlerinden çıkarak "BİN AYNALI TAPINAK" a girdi. Tapınağın bin aynalı salonuna

geçtiğinde bin tane köpek gördü. Korkarak tüylerini kabarttı; kuyruğunu bacaklarının arasına sıkıştırdı; korkutucu hırıltılar çıkararak dişlerini gösterdi. Ve bin köpek de tüylerini diktiler; kuyruklarını bacaklarının arasına alıp korkunç sesler çıkartıp dişlerini gösterdiler. Köpek paniğe kapılarak tapınaktan kaçtı. O andan itibaren bütün dünyanın tehlikeli, korkunç köpeklerle dolu olduğuna inandı. Bir süre sonra bir başka köpek gelip dağa tırmandı. O da tapınağın merdivenlerinden çıkıp “BİN AYNALI TAPINAK” a girdi. Tapınağın bin aynalı salonuna geldiğinde bin tane köpekle karşılaştı ve çok sevindi: Kuyruğunu salladı; neşeye oradan oraya zıpladı ve köpekleri oynamaya çağırdı. Bu köpek tapınaktan çıktığında dünyanın dost ve sevecen köpeklerle dolu olduğuna inanıyordu. [4]

B.2. SAYGI DAVRANIŞLARININ KAZANDIRILMASI

Neden Saygı?

Biz yetişkinler, insana duyduğumuz saygı sebebi ile konuşurken gözünün içine bakarız, kalbini kırmamaya çalışırız. Doğaya saygımız neticesinde çevre temizliğine özen gösteririz. Kendimize olan saygımız, beden sağlığımıza da dikkat etmemizi gerektirir. Yiyeceklerin bin bir gayretle soframıza gelmesi sebebi ile ekmeği çöpe atmayız. Saygı dolu bu davranışımız hem bizim nimete gösterdiğimiz hürmeti ifade eder hem de soframıza gelene kadar emeği geçenlere teşekkürü sembolize eder. Çocuk, saygılı davranışların altında yatan bu gerekçeleri iyi bilmelidir. Bir taraftan davranışların temel maksatları açıklanırken, diğer taraftan da kuralların yaşamlarına yerleşmesi için gayret gösterilmelidir.

Saygı İçeren Davranışlardan Örnekler

Saygılı olmak bir yönü ile de başkalarının hislerine karşı duyarlı olmak demektir. Mesela size iyilik yapan bir insana “teşekkür etmek”, sabah uyandığımızda çevrenizdekilere “günaydın” demek hep bu duyarlılığın neticeleridir. Küçük çocuğunuz kelimeleri tam telaffuz edemediği bir dönemde, anlamını tam bilemeden de söylese bu ifade kalıplarını tekrar ederek yaşamın bir parçası haline getirebilir.

İletişimde Saygı İçeren Davranışlar

Çocuklara erken yaşlarda kazandırılması gereken davranışlardan biri de dinlemeyi öğretmektir. Çünkü iletişimin ilk adımı iyi bir dinleyici olmaktır. Dinlemeyi öğrenmesi çocuğun iyi dinleyicileri örnek alması ile mümkündür. İletişim esnasında çocuğunuzun sergilemesi gereken davranışlardan bazıları şu şekilde sıralanabilir:

- Çocuklar, günlük yaşamda çok kolay gerçekleştirebilecekleri selamlaşma adaplarını yerine getirebilirler. Örneğin; günaydın, iyi akşamlar! gibi.
- Büyüklerine, arkadaşlarına “Nasılsınız?” diye sorabilirler.

- Büyüklerin ellerini öpmeyi doğru şekli ile küçük yaşta öğrenebilirler.
- Çocuklar arkadaşlarını şikâyet etmeyi çok severler. Bu konuda problemi çözmek için fikir üretmeyi, sizden destek alarak başarabilirler.
- Konuştukları kişiye arkalarını dönmeden gözlerinin içine bakarak konuşmayı başarabilirler.
- Karşılarındaki kişiyi hangi ifadelerin kırdığını öğrenerek bunlardan kaçınabilirler.
- Konuşan iki kişinin arasına girmemeyi başarabilirler.
- Konuştukları kişinin sözünü kesmeden dinleyebilirler.

Telefonla İletişim

Çocuklar gerektiğinde telefonla uygun şekilde konuşmayı da öğrenmelidirler. Çocuklar gerek sabit telefonla gerek cep telefonu ile konuşurken uyulması gereken kuralları başarabilirler:

- Telefonu ilk açışta “Buyurun, efendim veya alo!” gibi ifadelerden birini tercih edebilirler.
- Arayan taraf çocuğu tanıyamadığında, ismini söyleyebilir ve “Ben Ayşe Hanım’ın kızıyım!” gibi ifadeler ile kendini tanıtabilir.
- Aranan kişi eğer bulunulan ortamda ise bağırarak çağrılmaması gerekir. Telefonun ahizesini kapatarak çağırmalı veya yanına götürmelidir.
- Çocuklar ağızlarında herhangi bir yiyecek varken sessiz olmalıdırlar.
- Öksürük, hapşırık gibi durumlarda ahizeyi ağızlarından çekmeyi bilmelidirler.
- Çocuklar arkadaşları ile telefonla görüşmeleri gerektiğinde süreyi kısa tutmayı bilmelidirler.

Çocukla birlikte yapılan veya oyuncak telefonlar ile konuşma kuralları oyun esnasında öğrenilebilir. Oyunlar sırasında yapılan bu etkinlikler gerçek yaşamda pratik uygulamaların önünü açar. [5]

Önce Model Olmalısınız!

Saygılı çocuklar görmek, saygın ebeveynler ve eğitimciler de olmamızı gerektirir. Çünkü çocuklar saygılı olmayı bebeklikten itibaren çevrelerinden öğrenmeye başlarlar. Israrla elinizden bir şey çekmeye çalışan çocuğa “Lütfen!” diyerek almanız, saçınızı çekerken “Canımı acıtıyorsun!” diyerek elini açmanız şeklindeki davranışların tümü, ona kibar olmayı nazikçe öğretir. Yani çocuğun iletişim halinde olduğu herkes ona tavır ve ifadeleri ile saygı içeren davranışları öğretir. Çocuklar hak ettikleri saygıyı ebeveynlerinden göremezlerse başlangıçta bu durumu kabul ediyor gibi görünebilirler. Ancak bunun acısını daha

sonra çıkarabilirler. Örneğin arkadaşlarının yanında azarlanan bir çocuk, rencide olur. Annesinin arkadaşlarının yanında, saygısız tavırlar sergileyerek öcünü alabilir. Artık kendini daha rahat ifade ettiği ergenlik döneminde ise bu intikamın sesi daha gür çıkabilir.

Çocuklar özellikle kendilerine saygı duyulduğunu bilmelidirler. Bunu fark ettirmenin yollarından bazıları; sözünü kesmeden, gözlerinin içine bakarak dinlemeniz, odasının kapısını tıklatarak girmeniz, kararlar alırken ona da fikrini sormanızdır. Ayrıca tutumlarınızda tutarlı olmanız da saygın davranışlar arasında sıralanabilir. [6]

B.3. YARIŞMA

- Saygı konulu öykü, şiir veya resim yarışması düzenlenebilir.

B.4. BEYİN FIRTINASI

- Kişinin kendisine ve çevresine saygı duymasını nasıl sağlayabiliriz?

B.5. MÜNAZARA

- Saygı ailede kazanılır.
- Saygı insanda doğuştan var olur.

C. VELİLERLE PAYLAŞILABİLECEK BİLGİLER

Ziyaret Ortamları İçin Saygı İçeren Davranışlar

Ev veya herhangi bir ortama ziyarete gidildiğinde çocuklar saygı içeren davranışları ihmal edebilirler. Bunun en önemli sebepleri arasında çocuğun dikkat etmesi gereken kuralları bilmemesi yer almaktadır. Bir diğer sebep, oturma süresi uzadığı için çocuğun sıkılma ihtimalidir. Bazen de çocuklar ilgi odağı olmak için saygısız davranışlar sergileyebilirler.

Bu sebeplere çözüm olarak ziyaretlerde şu uygulamalar yapılabilir:

- Çocuklarla “misafircilik oyunu” oynanarak dikkat edilmesi gereken hususlarda alıştırmalar yapılabilir. Evden çıkmadan önce de kurallar kısaca hatırlatılabilir.
- Ziyaretlere randevu almadan gidilemeyeceği, ev sahibi müsait değilse ısrar edilemeyeceği çocuklara anlatılmalıdır.
- Ziyarete giderken ev kıyafetlerimizle gidemeyeceğimiz, temiz, ütülü giysilerimizi giymemiz gerektiği öğretilmelidir.
- Giderken çocuğun meşgul olacağı, gidilen evi de rahatsız etmeyecek bir oyuncak götürebilirler.
- Ebeveynler çocuklarının sıkılacaklarını hesaba katarak ziyaretlerini kısa süreli tutmaya çalışmalıdırlar.
- Özellikle aile ziyaretlerinde ev sahibi esnek olsa da kurallardan taviz verilmemelidir.
- Bazen gidip çocuğunuzun kulağına fısıltı ile “Kurallarımıza uyduğun için seni tebrik ediyorum!” denilebilir.
- Ortamda bulunan ebeveynlerin, ailenizin ziyaretlerdeki prensiplerine destek olmaları istenmelidir. Mesela, çocuklar ziyarete gidilen yerden sevdikleri bir malzemeyi alarak çıkmayı çok isterler. Bu konuda evden çıkmadan hatırlatma yapılmış olmasına rağmen çocuk aynı hatayı yapıyorsa ev sahibinin de desteği ile asla buna izin verilmemelidir.
- Evde çocuğunuzun yaşıtı varsa birlikte oyun oynayabilirler. Ancak ara ara gidip hissettirmeden kontrol etmek faydalı olur.
- Çocuğunuz tüm kurallara uydu ise eve geldiğinde şu sözlerle takdirinizi dile getirebilirsiniz: “Ev sahibinin seni tekrar konuk etmek isteyeceği kibar bir misafirsin!”

Yemek Yerken Saygı İçeren Davranışlar

Çocukların ilk düşünceleri yemeğedir. Bu nedenle yemek adabı çocuklara erken yaşta kazandırılmalıdır. Çocuğunuz 7 yaşına gelene kadar binlerce kez yemek yiyecektir. Her sofraya oturduğunda yapması gereken davranışları gerçekleştirmek için gayret etmesi, saygın davranışların kişiliğine oturmasını kolaylaştıracaktır. Yemek yeme alışkanlığı çerçevesinde dikkat edilmesi gereken bir-

kaç davranışı şu şekilde sıralayabiliriz:

- Yemekten önce ve sonra eller yıkanmalı.
- Yemek oturarak yenmeli.
- Aile bireyleri hep birlikte sofrada bulunmalı.
- Yemeğe herkes birlikte başlamalı.
- Tabağa ihtiyaç kadar yemek alınmalı, artık bırakılmamalı.
- Yemek eğer sıcaksa üflememeli.
- Ağızda yemek varken konuşmamalı, şapırdatmamalı.
- Ağızdaki bitmeden tekrar lokma alınmamalı.
- İhtiyaç durumunda kullanılmak üzere mutlaka peçete bulundurulmalı.
- Çatal, kaşık, bıçak, tabak, bardakla oynamamalı.
- Eğer yemek hoşuna gitmedi ise yorum yapmamalı, beğenildi ise mutlaka ifade edilmeli.
- Yemekten kalkarken mutlaka hazırlayanlara teşekkür edilmeli.
- Televizyon karşısında çocuk birebir veya ailece yemek yememeli. Bunun yerine hep birlikte güzel konulardan bahsedilerek yemekte aile bağları kuvvetlendirilmeli.

Lokanta ve restoranlarda yemek yerken nelere dikkat etmeleri gerektiği konusunda da çocuklar bilgilendirilmelidirler. Çocuklar garsona kendi tercihlerini yapabilmeyi, yemeği gelince teşekkür etmeyi, herkesin yemeği gelene kadar beklemeyi başarabilirler. Bu nezaketi kazanabilmeleri için evde doğaçlamalarla egzersizler yapılabilir. Daha sonra da belirli zamanlarda ziyafet günleri düzenlenerek çocuklarla lokanta ortamı oluşturulabilir.

Saygılı bir nesil yetiştirirken her konuda olduğu gibi bu noktada da çocukların nasihat dinlemekten ziyade model görmeye ihtiyaçları vardır. Çocuğunuzun kazanmasını hedeflediğiniz davranışları yaşamınızda sergilemedeki kararlılığınız hem çocuklarınızın gözünde sizin saygınlığınızı koruyacaktır hem de onların geleceklerini ışıklandıracaktır.

Saygılı Çocuklar Yetiştirmek İçin Neler Yapabiliriz?

“Çok kibar bir çocuğunuz var!” ifadesini her ebeveyn duymak ister. Bununla beraber “çok başarılı ama çok da kaba!” yorumunu hiçbir ebeveyn işitmek istemez. Her toplumun önem verdiği değer yargıları, görgü kuralları birbirinden farklıdır. Türk toplumunda önem verilen bir husus bir başka ülkede dikkate alınmayabilir. Ancak şu nokta her millet için ortaktır ki “saygılı çocuğu tüm ebeveynler sever

ve ister.”

Anne babalar çocuklarının nezaketli olmasını sadece kendilerini tatmin için değil, evlatlarının geleceği için de isterler.

Çocuklarımızın saygılı bireyler olarak yetişmesini arzularken, sadece bizim yanımda iken değil, her şartta saygın tavırları sergilemesini hedefler, ümit ederiz.

Her hususta olduğu gibi saygılı çocuklar yetiştirmek de model olma, takdir etme, sabır gerektiren bir süreç gerektirir. Bu süreç çerçevesinde yapılması gerekenlerden bazılarını paylaşalım:

Tavırlarınızın ve İfadelerinizin Farkında Olmalısınız

Rahat yetişmeleri için pek çok saygısız tavrı ‘çocuktur!’ diye düşünüp hoş gören aileler vardır. “Bunlar çocuk!” şeklindeki düşünceler, uzun süre yanlış davranışları sergileterek, benimsetir. Hâlbuki çocuk ana dilini öğrenebildiği, yaşama dair pek çok kuralı başarabildiği gibi saygın davranışları da seviyesine göre sergilemeyi gerçekleştirebilir. Ancak tenkit, yanlışlıkları hemen görüp azarlama, korkutma çocukta ters tepki oluşturur. Çocuk korktuğu için saygı içeren davranışları sergiliyorsa, otorite boşluğunda tekrar hatalı davranışlar gösterebilir. Çocuk saygı gerektiren kuralları, korktuğu için değil, sevgiyi kayıp etmemek için gerçekleştirmelidir. Tavırlar zorlama ile değil, yapılmasından zevk alınarak öğrenilmelidir. Sevgi ile sunulan davranışlar çocukların zamanla karakterine yerleşir.

Bazen küçükler, çocukça ifadeleri ile saygısızca kelimeler kullanırlar. Bu ifadeleri birilerinden duymuşlardır, anlamını bilmeden tekrar ederler. Türkçeyi düzgün konuşamadıkları bir zamanda kullandıkları bu ifadeler büyükleri tarafından şaka ile karışık dikkat odağı olur. “Bak, bak, bak! Adam olmuş bizim yumurcak da haberimiz yok!” gibi yorumlar ebeveynlerin ağzından dökülür. Pek çok anne baba bu yorumlarının çocuklara verdiği zararın farkında da değildirler. Çünkü şakalaşmaları çocuk takdir olarak karşılar, ilginin üzerinde olduğunu fark eder. Yanlış da olsa o davranışı benimser. Çocuk doğru ile yan-

lışı ayırt edebilecek yaşta değildir. Bu nedenle ebeveynler çocukların yanlış sözlerini duydıklarında, jest ve mimikleri ile düşüncelerini ifade etmelidirler.

Günümüzde pek çok ebeveyn, evlatlarımız bizim çocukluğumuzda yaşadığımız sıkıntıları yaşamamın diye her türlü imkânlarını seferber etmektedir.

Çocuğun rahat içinde olması saygı sınırlarını bilmemesini gerektirmez. Ebeveynler her ne sebeple olursa olsun, çocuklarına koydukları sınırların onlar için yaşama dair bir tarz belirlediğini unutmamalıdır.

En etkin anne babalar, çocuğunun gördüğünü gören, düşündüğünü düşünen, hissettiğini hisseden kısacası onun bakış açısını yakalayabilenlerdir. Çocuklarda zaman zaman görülen davranışların temel sebebini bilmek gerekir. Örneğin uykusu gelmiş bir çocuk bir de açsa tekmeleyebilir, tepinebilir. Farklı davranışlar sergileyebilir. Bu davranışları sergileyen bir çocuğa hemen, “saygısız” etiketini takmak doğru olmaz. İyi bir çocuk yetiştirmenin sırrı, davranışın arkasındaki sırrı iyi okumaya bağlıdır. Türk geleneklerindeki saygın davranışlar yaşamımızda örnek alınmalıdır. Misafire hürmet gibi. [7]

Saygı İçeren Davranışların Çocuklarda Karakter Halini Alması İçin Yapılabilecek Bazı Etkinlikler

Nezaket kelimelerini çocuğunuzun yaşamında yerleştirmeyi hedeflediğinizi farz edelim. Teşekkür ederim, rica ederim, lütfen v.s. Evde bu kelimeleri kullanan kişiye “tebrikler! 1 puan kazandınız!” derken, kullanılmadığı zaman “Biiipppp” diyerek hatırlatmayı planlayabilirsiniz. Böylelikle olumlu davranışları pekiştirirken, olumsuz davranışı da hatırlatmış olursunuz. Bunu yaparken de çocuğunuzu incitmemiş olursunuz. Aksine, çocuğunuz yanlış yaptığında; “Kibar davranışlar nerde kaldı hanımefendi?”, “Şimdi, hemen düzgün oturuyorsun!” gibi kinayeli konuşmalar, sert uyarılar, çocukta saygı içeren davranışlara karşı nefret uyandırabilir.

Okul öncesinde çocuklar okuma yazma bilmedikleri için sadece resim okuyabilirler. Çocukların bu yeteneği değişebilir. Mesela çocuklara teşekkür nerelerde etmeleri gerektiği sorulabilir. Daha sonra bunların ayrı ayrı resimlerini farklı zamanlarda yapmaları istenebilir. Yapılan resimler hatırlatıcılar olarak uygun yerlere asılabilir. Çocuğun kendi yaptığı resimle nezaket davranışlarını anımsaması daha kolay olacaktır.

Çocuklar bazen çok konuşarak çevrelerini rahatsız edebilirler. Bu durum çocukların saygınlıklarını da zedeler. Zaman zaman sessiz kalmayı da öğrenmelidirler. Bunun için “*Sessizlik Saati*” oyunu oynayabilirsiniz. Bu oyunda birlikte belirlenmiş bir vakitte aile bireyleri sessiz kalmayı başarabilmelidirler. Çocuğunuza saat üzerinde kaç dakika sessiz kalacağınızı ifade ediniz. 10 dakika ile başladığınız bu süre zarfında kitap inceleyebilir,

faaliyet yapabileceğini fakat konuşmaması gerektiğini söyleyiniz. Süre zamanla artırılarak bu konuda başarılı olmaları sağlanabilir.

Büyüklere saygıyı öğretmek için; hafta sonlarında telefonla arama, onları memnun edecek faaliyetler hazırlama, tatil günlerinde ziyaretlerine gitme, onlara duygularını ifade eden kartlar hazırlayıp gönderme çok faydalı çalışmalar olacaktır. Tabii bunlardan da etkili olan çocuklarınızın büyüklerinize saygılı davranışlarınızla sizi izlemeleridir.

Kurallara yaşamımızda uymamız gerektiğini sık sık hatırlatmak çocukları sıkır. Bunun yerine kuralların yaşamımıza sağladığı neticeleri paylaşabilirsiniz.

Örneğin, kaba davranışlarda bulunmak, başkalarının bize olan saygısını da azaltıyor, aynen dün yaşadığın olay gibi.

Gazete ve dergilerdeki resimlerde saygılı davranışlar sergileyen resimleri birlikte bulmaya çalışabilirsiniz. Bulduktan sonra da “Sence neden saygın görünüyor?” diye sorabilirsiniz. Böylelikle hem çocuğunuzun “saygılı olmak” ifadesinden ne anladığını öğrenirsiniz hem de siz anlaşılması gerekeni ifade etmiş olursunuz.

Çocuklar kişisel farklılıkları kabulü sizden öğrenirler. Herhangi bir seçiminde çocuğunuza “Demek bunu seçtin! Zevkler farklı olabilir!” diyebilirsiniz. Bu şekilde kabuller görmek, çocuğunuzda başkalarına saygıyı arıracaktır.

Çocuklara anlatılan hikâyelerde, “*günlük yaşamda nezaketin önemi, saygılı insanların hayatta elde ettikleri kazançları*” vurgulayanlar seçilmelidir.

Evinizde aile bireylerine, okulda öğrencilere yönelik olarak “*Saygı Panosu*” hazırlayabilirsiniz. Bu panoda belirli dönemlerde bazı başlıkları ele alabilirsiniz. Örneğin, “Bugün karşılık beklemeden hangi nazik davranışı sergilediniz?” başlıklı bir inceleme çalışması yapılabilir. Bu başlık altına ailenin tüm bireyleri o gün içinde sergiledikleri nazik davranışları ifade ederler. Her akşam bu şekilde bir geri bildirim alınması, çocukların bu konuda takdir görmeleri, saygı davranışlarını sergilemelerini destekler.

Çocuklar affetmenin saygın bir davranış olduğunu öğrenmelidirler. Tabii büyükleri affettikçe çocuk da bu davranışı daha kolay benimseyecektir. Bu konuda evde bir “*Af Sepeti*” oluşturulabilir. Herkes gün içinde affettiklerini bu sepete yazarak atabilir. Hafta sonu bu davranışı en çok kimin sergilediği incelenerek, takdir edilebilir.

Çocuklar okul öncesi dönemde arkadaşlarından çok etkilenirler. Bazı davranışları arkadaşları yaptığı için yaparlar. Doğru mu yanlış mı olduğunu hiç sorgulamazlar. Bu nedenle ebeveynler çocuklarının arkadaşlarını seçmelerinde yardımcı olmalıdırlar. Mesela ev hanımı iseniz ve çocuğunuz anaokuluna da gitmiyor ise şöyle bir uygulama yapabilirsiniz: Ailece görüştüğünüz arkadaşınızla çocuklarınızın yaşla 1 birbirine yakınsa bu durum güzel

bir fırsat olarak değerlendirilebilir. Birlikte geziler yapıp, sosyal aktivitelere katılabilirsiniz. Böylelikle çocuğunuzun çevredeki yanlış örneklerden etkilenmemesini de sağlamış olursunuz. [8]

D. KAZANIMLAR

1. İyilik yapan bir insana teşekkür eder.
2. Sabah uyandığında çevresindekilere “günaydın” der.
3. Konuşulan kişinin yüzüne bakar.
4. Kimsenin kalbini kırmamak için gayret sarf eder.
5. Doğaya saygı nedeniyle çevre temizliğine özen gösterir.
6. Yiyeceklerin bin bir gayretle soframıza geldiğini bilir ve israf etmez.
7. Başkalarının hislerine karşı duyarlı olur, empati yapar.

E. KAYNAKÇA

- [1] <http://tdkterim.gov.tr/bts/> Kelime Anlamı,
[2] <http://www.yardimx.net/yaslilar-haftasi-ile-ilgili-yazilar.html>,
[3] http://www.ankahukuk.com/index.php?option=com_easyblog&view=entry&id=256&Itemid,
[4] <http://www.misafir.net/hayat-bilgisi-kisisel-gelisim/40323-bin-aynali-tapinak.html>,
[5] Ayhan SELÇUK, *Kültürlerarası İletişim Açısından Gündelik İletişim Davranışları*,
http://www.sosyalbil.selcuk.edu.tr/sos_mak/makaleler/Ayhan%20SEL%20C3%87UK/1-17.pdf,
[6] http://www.afacancocuk.com/haberler/darussafaka/saygi_kurallari/Saygi_Kurallari_3.html,
[7] <http://www.egitimportali.com/Dokuman/2702/Saygili-Cocuklar-Yetistirmek-Icin-Neler-Yapabiliriz.aspx>,
[8] <http://www.bilgievi.gen.tr/frmContent.aspx?ContentID=9515>.

Alıntı: Mersin İl Milli Eğitim Müdürlüğü (Değerlerimi Öğreniyorum Rehber Kitap 2012)